

Proletariusze
wszystkich krajów
łączcie się!

ŁODZIANIN

Niech żyje rząd
robotniczy
i włościański!

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 27 (611).

REDAKCJA OTWARTA od 6—8 wiecz.
Administracja otwarta w dni powszed-
nie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, Sobota dnia 2 lipca 1927 r.

Redaktor przyjmuje w poniedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY:

W Łodzi bez odn. miesięcznie 1.—złoty.
Z odnośnikiem do domu 1.20 „
Na prowincji z przes. poczt. 1.50 „
Zagranicą — miesięcznie 2.25 „

Rok XXII.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Telef. 99. Skrzynka poczt. 300. Konto czek. PKO Nr. 60,398.

Cena 30 groszy.

PRZESTROGA.

„Sprawa Żyrardowska”, znajdującą się znowu na porządku dziennym jest sprawą tego rodzaju, iż załatwienie jej zgodnie z najżywniejszymi interesami Państwa, jest kwestją pilną. Już z obrad nad wnioskiem naszym — żądającym pociągnięcia b. ministra Władysława Kucharskiego do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, którego przed sądem obronili endecy posłowie wiadome było, że kapitaliści francuscy zmierzają być do zniszczenia fabryki żyrardowskiej. Od roku 1924 zatem Ministerjum Przemysłu i Handlu i w ogóle sfery urzędowe, powołane do czuwania nad stanem naszego przemysłu, winny były przypatrywać się bacznie gospodarce francuskich spekulantów, tembardziej, że ujemna opinia o nowych „właścicielach” Żyrardowa, była już przed rokiem 1924, to jest przed sprawą p. Kucharskiego, wśród wyższych urzędników Min. Przemysłu i Handlu ugruntowana!

Dlaczego więc dopuszczono do tego nowego skandalu żyrardowskiego? dlaczego nie chwycono w porę za kark francuskich nowobogackich?

W połowie grudnia 1926 roku Klub PPS. zwrócił Rządowi uwagę na rabunkową gospodarkę Francuzów. Interpelacja nasza, na dziesięciu dużych stronach opisała szczegółowo straszliwy już wówczas stan Zakładów Żyrardowskich.

Cóż Rząd w ciągu tego półrocza uczynił?

Był czas do zbadania tej sprawy, obmyślenia środków i sposobów zapobieżenia dalszemu niszczeniu Żyrardowa.

Zgłaszając interpelację, sądziliśmy, że p. wiceminister Bartel, który za sprawę żyrardowską z Sejmu i któremu powierzono w obecnym rządzie pieczę nad sprawami gospodarczymi — uczyni bez zwłoki wszystko, co jest w mocy Rządu, aby nie dopuścić do zmarowania Zakładów Żyrardowskich.

Niestety, Rząd zlekceważył sobie nasze ostrzeżenia.

Rzekoma „szybkość działania” i „mocna ręka” — cechy, mające charakteryzować Rząd obecny, okazały się w danym wypadku fikcją.

A przecież można już było ustanowić ponownie Zarząd Państwowy, zażądać ekwiwalentu za sprzedaż zdeponowanych akcji i dojść w ten sposób do decydującego wpływu na los Zakładów Żyrardowskich.

Można było przy pomocy celnie dopuścić na nasz rynek wyrobów francuskich, stemplowanych marką „Żyrardów”; należało również na mocy praw istniejących, a gdyby one nie wystarczały, to na mocy nowego dekretu, pociągnąć kapitalistów francuskich do odpowiedzialności karnej za fałszerstwo towarowe.

Należało wglądać w księgi buchaltaryjne, zbadać je i sprawdzić, jak ci panowie ustosunkowują się do kwestji płacenia podatków.

Można było nacisnąć ich mocno śrubą podatku majątkowego, zamknąć im wszelki kredyt, wytoczyć szereg spraw o gwałcenie ustaw państwowych i t. d. i t. d.

Wiele środków, mogących doprowadzić do wpływu na losy fabryki oraz wiele środków dotkliwej presji ma Rząd w swoim rozporządzeniu.

Wymieniłem niektóre z nich.

Dlaczego Rząd nie przypatrywał się bacznie gospodarce tych, o których nie miał dobrego pojęcia?

Dlaczego po naszej grudniowej interpelacji nie sięgnął do arsenału środków, które posiada?

Odpowiedź cisnie się na usta sama:

Albo Rząd nie doceniał tej sprawy, albo się bał i dlatego unikał wkroczenia. Myśmy uczynili wszystko, co było

Walka o podwyżkę płac.

O zakaz wywozu zboża. Wstrzymać podwyżkę komornego.

W ubiegłym tygodniu Klub Parlamentarny PPS. złożył w Sejmie opracowany przez tow. posła Z. Zarembę wniosek nagły w poniższych najżywniejszych sprawach obchodzących najszerzą warstwę społeczeństwa i domagać się będzie tych postulatów.

Żądania nasze są następujące: Sejm wzywa Rząd:

1) do przywrócenia od 1 lipca r. ruchomej mnożnej w stosunku do płac pracowników państwowych i państwowych zakładów przemysłowych, biorąc za punkt wyjścia płacę podwyższoną, stosownie do wzrostu drożyzny; do stosowania przy zatargach o płace w przemyśle i handlu zasady podniesienia płac przynajmniej do poziomu wzrostu drożyzny i stosowania ruchomej skali płacy; do rozrzerzenia notowań i badań statystycznych na dziedzinę zarobków realnych.

2) Sejm wzywa Rząd: do wydania rozporządzenia, zakazującego wywóz zbóż chlebowych aż do chwili całkowitego wyjaśnienia rezultatów zbiorów tegorocznych oraz regulującego ewentualny eksport zbóż w zakresie ilości i terminów, dozwolonego wywozu;

do przedłożenia Sejmowi w ciągu 10 dni projektu ustawy o stałej rezerwie zbożowej, zabezpieczającej rynek wewnętrzny przed wstrząsami, spowodowanymi brakiem zboża;

do poparcia hodowlanej gospodarki wiejskiej ze szczególnym uwzględnieniem organizacji spółdzielczych drobnych rolników.

3) Sejm wzywa Rząd: do przedłożenia Sejmowi w ciągu 14 dni sprawozdania z wykonania reformy rolnej z wyluszczeniem przyczyn, ha-

w naszej mocy, Rząd — nie!

Przestrzegamy jeszcze raz przed polityką lekceważenia ważnych spraw państwowych i tchorzostwa wobec rozwydrzonych spekulantów.

Poseł Antoni Pączek.

mujących postępy upełnorolnienia gospodarstw karłowatych i nadawania ziemi włościanom bezrolnym i robotnikom rolnym.

4) Sejm wzywa Rząd: do przedłożenia Sejmowi w ciągu 14 dni projektu ustawy o rządowej kontroli — przy udziale przedstawicieli robotników i spożywców — działalności karteli i gospodarczych zrzeszeń producentów i pośredników.

5) Sejm wzywa Rząd: do złożenia Sejmowi w ciągu 10 dni sprawozdań z akcji pomocy bezrobotnym oraz planu zlikwidowania klęski bezrobocia i wyników dotychczasowej akcji w tym zakresie;

do rozszerzenia norm zapomogowych dla bezrobotnych i nie redukowania akcji zapomogowej.

6) Sejm wzywa Rząd: do przedłożenia Sejmowi w ciągu 10 dni sprawozdania z dotychczasowej akcji budowlanej Rządu oraz planów w tym zakresie na najbliższą przyszłość ze specjalnym uwzględnieniem sprawy budowy tanich mieszkań dla robotników i pracowników;

do przedłożenia Sejmowi sprawozdania z wykonania planów robót inwestycyjnych (elewatory, reżenie miejskie, piekarnie mechaniczne i t. p.), zapowiadanych wielokrotnie przez Rząd między innymi w dniu 19.VII z. r. w mowie p. premiera Bartla.

7) Sejm wzywa Rząd: do wstrzymania wszelkich podwyżek komornego od mieszkań 1, 2 i 3-izbowych.

Wniosek będzie omawiany na jednym z najbliższych posiedzeń Sejmu.

rozpoczęli. Przemysłowcy na to odpowiedzieli zlokautowaniem fabryki S. Barcińskiego.

Rząd widzi gwałt nad klasą robotniczą ze strony przemysłowców i nie czyni nic, by temu gwałtowi położyć kres. Rząd patrzy na bohaterkie zmaganie się o głódzie i nędzy 700 robotników, fabr. Barcińskiego i nie spieszy zatargu tego zlikwidować, lecz uprawiając politykę strusią, dodaje przemysłowcom tupetu do ich zachłanności na zdobycze socjalne.

Wobec powyższego zebrani domagają się od Rządu bezwzględnego zajęcia się sprawą rozszerzającego się zatargu o zapłatę za angielską sobotę i zlikwidowania go przez wydanie odpowiedniego rozporządzenia z mocą obowiązującą, iż robotnikom należy się zapłata za sobotę za osiem godzin zgodnie z obowiązującą umową.

Zebrani domagają się od Rządu przyznania robotnikom zlokautowanej fabr. Barcińskiego zapomóg z Funduszu Bezrobocia.

Zebrani wzywają ogół włóknarzy do materialnego poparcia robotników fabr. Barcińskiego.

Zebrani wzywają włóknarzy do niewyrobienia towarów dla zlokautowanej fabr. Barcińskiego w innych fabrykach.

Zebrani zdecydowani są walczyć o zapłatę za angielską sobotę dopóty, dopóki postulat ich nie zostanie w całości zrealizowany.

Niech żyje angielska sobota!
Niech żyje zapłata za sobotę za osiem godzin.

Precz z lokautem Barcińskiego!

Precz z lokautem ustaw socjalnych.

W uzupełnieniu powyższego należy podkreślić dwa fakty: wrogą i burzliwą postawę manifestujących robotników przed związkiem przemysłowców, oraz prowokacyjnym wystąpieniem komunistów którzy przez wywieszenie swego sztandaru oraz wznoszone okrzyki w czasie pochodu manifestacyjnego, starali się nadać protestowi robotników wyraźne piętno polityczne.

Dwa te zdawałoby się nie związane z sobą fakty, powinny być przestroga dla czynników rządowych, że trzeba położyć kres nieodpowiedzialnej polityce łódzkiego „Lewiatana” oraz usunąć warunki sprzyjające demagogii komunistycznej.

Z twórczości Słowackiego.

Wydzie stu robotników,
Oborzą miasta grunt,
Klatki pełne wróblików
Otworzą — i przed tłuszczą —
Ptaszki na wolność puszcza!
Muzyka nieustanna:
Wolność! — wolność! — Hosanna!

Święci staną w katedrze
I zawezwą Ducha, —
Lud księgi praw rozedrze,
Próchno kart porozdmucha; —
Weźmie stare sztandary,
Wyprowadzi, jak mary,
Za kościół, na mogiły,
Zapali, by świeciły.
Bije godzina ranna,
Masy — buchły, hosanna!
Światło — światło! — hosanna!
I zapowiadam Wam, że lud się rodzi,
Chrystus — wielką dziś ostonion burzą,
Wszakże już gwiazda mu zbawienia
wschodzi...

Przeciwko burżuazji i klerowi.

„Nie pójdę z Wami Waszą drogą kłamną,
Pójdę gdzieindziej!... i lud pójdzie za mną!”

O, Polsko!..
Jesteś córką Boga,
I siostrą jesteś Ukrzyżowanego,
Ciebie się żadna trucizna nie imie,
Krzyż Twym papieżem jest. Twa zguba
w Rzymie!

Strejk protestacyjny włóknarzy.

Związki zawodowe prowadząc od dłuższego czasu walkę o słuszną zapłatę za sobotę angielską proklamowały na sobotę, dnia 24 ub. m. powszechny strejk w przemyśle włókienniczym.

Strejk ten nie objął wprawdzie wszystkich fabryk łódzkich, jednakże poważna część robotników pracę na wezwanie związków porzuciła, manifestując swą solidarność z postulatami walki.

O godzinie 10 rano do tłumnie zebranych robotników na Wodnym Rynku, przemówił tow. Danielewicz, wskazując na rosnące wciąż apetyty przemysłowców na prawa i zdobycze klasy robotniczej. Wzywał zebranych do organizowania się w organizacjach zawodowych i do solidarnej obrony zagrożonych zdobyczy.

Przemawiał jeszcze ze związku „Praca” Kazimierzczak i ze Zw. Ch. D. Mruk.

Po wiecu uformował się olbrzymi pochód, który przeszedł ulicami Główną, Piotrkowską i Zieloną do Zielonego Rynku, gdzie przemówił do manifestantów tow. Walczak, wskazując na zrozumienie zadań klasy robotniczej w dziedzinie walki o swoje wyzwolenie.

Po przemówieniu odczytał następującą rezolucję, którą zebrani jednogłośnie przyjęli:

REZOLUCJA.

Zebrani robotnicy w dniu jednodniowego strejku protestacyjnego wszystkich fabryk włókienniczych m. Łodzi, na wielkim wiecu stwierdzają, że kapitaliści dążą do wydarcia przemocą klasie robotniczej zdobytych Ustaw socjalnych, a soboty angielskiej w pierwszym rzędzie. „Lewiatan” nakazał przemysłowcom płacenie robotnikom za pracę w soboty za sześć godzin.

Powyższe zarządzenie jaskrawo gwałci obowiązującą umowę w przemyśle włókienniczym, oraz odbiera tę nikłą podwyżkę, jaką robotnicy uzyskali na zasadzie orzeczenia Rządowej Komisji Arbitrażowej.

Kapitaliści przez wydanie powyższego zarządzenia rzucili rękawicę nie tylko całej klasie robotniczej przemysłu włókienniczego, ale i Rządowi. Ponieważ zignorowali system płac ustalonych w orzeczeniu Komisji Arbitrażowej.

Robotnicy rzuczone wyzwaniem przyjęli i walkę o zapłatę za angielską sobotę

Socialista prezesem rady miejskiej Warszawy.

W czwartek ubiegłego tygodnia odbyło się pierwsze posiedzenie nowoobranej rady miejskiej stolicy. Już na długi czas przedtem było wielkie zainteresowanie jakie oblicze będzie mieć większość nowych władz samorządowych Warszawy. Czy dotychczasowa większość endecka pokusi się o władzę, by kontynuować dotychczasową politykę gospodarczą na korzyść klas posiadających, czy też do władzy przyjdą ludzie nowi by odświeżyć atmosferę stęchłą i wnieść nowy program gospodarki miejskiej po linii interesów szerokich rzesz robotniczych i pracowniczych.

Zycie zadało kłam burżuazyjnym kurjerkom, przepowiadającym zawarcie bloku wyborczego przez PPS. z dotychczasowymi władcami samorządu endeckimi.

Większością głosów na pierwszego obywatela miasta prezesa rady miejskiej został powołany znany długoletni dzia-

łacz robotniczy dotychczasowy radny i poseł tow. Rajmund Jaworowski, wybrany w drugim głosowaniu głosami: PPS., sanatorów, robotników żydowskich i częściowo głosami żydowskiego klubu mieszczańskiego, otrzymawszy 66 głosów. Na pierwszego wice prezesa rady został wybrany tow. Wincenty Ziółkowski, a na sekretarzy: tow. Stefania Gliszczyńska i Władysław Kompało.

Wybory do Prezydium zgodnie z ustawą są proporcjonalne jednak endecy po dokonaniu wyborów, oświadczyli, że wobec układu sił (większości antyendeckiej — uwaga nasza) w nowej Radzie Miejskiej udziału w Prezydium brać nie będą a tylko pozostaną w Radzie w charakterze obserwatorów, co należy rozumieć, że przechodzą do opozycji.

Wybory członków Magistratu: Prezydenta, trzech wiceprezydentów i 12 ławników zostały odroczone na tydzień, t.j. do następnego posiedzenia Rady.

Wyjaśnienie „Lodzer Volkszeitungu”

w sprawie wzmianki o większości R.M. w Warszawie.

Do Redakcji „Łodzianina”
w miejscu
Sz. Tow. Redaktorze!

W ostatnim numerze „Łodzianina” umieściliście wzmiankę o naszym piśmie w związku z podaną przez nas wiadomością o tworzeniu większości na terenie warszawskiej rady miejskiej.

Wiadomość, podana przez nas, która wyrządziła Waszej organizacji krzywdę moralną, podaną nam została przez naszego korespondenta z Warszawy, w formie kategorycznej i stanowczej, którą z obowiązku dziennikarskiego, niestety, umieściliśmy. Jednak już następnego dnia, a więc w piątkowym naszym numerze sprostowaliśmy fałszywą tę wiadomość, oświadczając, iż wprowadzeni zostaliśmy w błąd przez korespondenta z Warszawy. W tymże numerze wyraziliśmy żal z powodu zjawienia się tej wiadomości.

Redakcja Wasza, pisząc o nas, nie

wzięła pod uwagę sprostowania naszego piątkowego i tym tylko objaśniamy sobie ostrą formę zajętego przez was stanowiska.

Pisząc niniejsze, podkreślamy raz jeszcze, że dzięki niesumienności korespondenta, mimowoli stała się rzecz, która zaszkodzić mogła wspólnej naszej ideologii, boć przecież tak Waszej jak i naszej organizacji zależeć winno na współpracy wzajemnej w imię dobra i solidarności klasy pracującej.

Z socjal. pozdrow.

„Lodzer Volkszeitung”
L. Kuk.

Przyp. Red.

Przyjmując powyższe do wiadomości, ze swej strony wyjaśniamy, że tylko gwałtowne wzburzenie, jakie wywołała ta, nieodpowiadająca prawdzie, wzmianka, stała się przyczyną niepożądanego formy, zajętej przez nas w artykule w stosunku do tow. z „Lodzer Volkszeitungu”.

Walka między pracą a kapitałem.

Postępujący wciąż naprzód rozwój kapitalizmu, stwarza coraz ostrzejsze formy walki pomiędzy pracą a kapitałem.

Z jednej strony nieliczna grupa nowoczesnych kapitalistów, rozporządzająca olbrzymimi kapitałami i dążąca bezwzględnie do powiększenia wszelkimi możliwymi sposobami swych bogactw, a z drugiej miljonowe masy robotników, wydzielone z wszelkich dóbr wyzyskiwane w najokrutniejszy i najbezwzględniejszy sposób.

Dwa te obozy z konieczności swych stanowisk społecznych muszą walkę z sobą prowadzić.

Przejawów tej walki jest bardzo dużo, aczkolwiek raz są ostrzejsze drugi łagodniejsze.

Wnikająca w masy robotnicze świadomość swego znaczenia społecznego, czyni masy te coraz bardziej odporne na wyzysk kapitalistyczny i zdecydowane do ostatecznej walki nie tylko z kapitalistami, lecz i z ustrojem kapitalistycznym.

Kapitałiści, widząc tę gotowość do walki mas robotniczych, starają się za wszelką cenę gotowość tę unicestwić. Korzystając z władzy, jaką posiadają, wydają najrozmaitsze zarządzenia uniemożliwiające klasie robotniczej prowadzenie walki (choćby wspomnieć tylko ostatni „Bil” angielski o zakazie strejków powszechnych i odpowiedzialności za nie).

W prawdzie zarządzenia ograniczające

prawo legalnej walki mas robotniczych o swe wyzwolenie odnoszą wręcz przeciwny skutek, powodując konsolidację klasy robotniczej pod sztandarami partii socjalistycznych i klasowych organizacji zawodowych.

Jednakże nie można pominąć milczeniem faktu, że ta część klasy robotniczej, do której świadomość jeszcze nie przenikła, a która podświadomie czuje potrzebę walki, ulega wpływom demagogii komunistycznej, przez co osłabia się spoistość frontu robotniczego.

Komuniści, wykorzystując reakcyjne posunięcia rządów kapitalistycznych, nędcę mas robotniczych, starają się pchnąć nieprzygotowane masy do krwawej walki, by z morza krwi przelanej z jednej i drugiej strony wyłowić dla siebie despotyczną i niczem nieograniczoną władzę.

Czarna reakcja kapitalistyczna, wykorzystując demagogię komunistyczną jako parawanik dla swych posunięć w walce z świadomą klasą robotniczą i drakońskimi prawami, za wszelką cenę pragnie utrzymać się przy władzy.

Klasa robotnicza musi odgrodzić się zarówno od czarnej reakcji kapitalistycznej, jak i warcholów komunistycznych i zorganizowana w partjach socjalistycznych oraz w związkach zawodowych, podjąć bezwzględna walkę o urzędowywistnienie ideału ustroju socjalistycznego.

A. W.

Nie krzywdzić ludzi pracy — nie krzywdzić ludzi nauki.

Niżej podane oświadczenie, złożone przez tow. tow. Rapalskiego, Wojdę, Milmana, Purtala na posiedzeniu Zarządu Kasy Chorych jest jaskrawym dowodem, jak zwykły traktować dyrektor i grupa przemysłowców, ludzi z uniwersyteckim wykształceniem i wymaganiami kwalifikacyjnymi zawodowymi. Zdaniem „kulturalnych” przemysłowców i „oświeconego” dyrektora, widocznie jedynie dla tego, że kto ma wyższe wykształcenie, traktowany winien być gorzej pod względem

uposażenia, niż przeciętny pracownik Kasy. Pan dyrektor zapomniał widać o swej pensji. A może to wybitne zdolności p. Samborskiego dały mu ten przywilej wynagrodzenia? Oświadczenie, jako protest, brzmi jak następujące:

„Na przedostatnim posiedzeniu Zarządu Kasy Chorych m. Łodzi omawiano sprawę zaangażowania pracownika do Zakładu Bakteryjologicznego-inżyniera chemii. Na wniosek dyrektora pracownikowi temu przyznano VII kategorię urzędnika

państwowego, t. j. jedną kategorię mniej, aniżeli jego poprzednikowi, który z powodu niskiej płacy zmuszony był opuścić zajmowane stanowisko.

Biorąc pod uwagę, że tak niskie wynagrodzenie dla ludzi z wyższym wykształceniem, dzięki wnioskowi dyrektora, nie jest to pojedynczym wypadkiem, gdyż w tym samym wydziale pracownikowi z wyższym wykształceniem przyznano zaledwie IX kategorię płacy, co równa się 200 zł. miesięcznie, wykorzystując w ten sposób jego ciężką sytuację materialną.

że w wypadku co do pracownika, któremu przyznano VII kategorię, dyrektor zamierzał również postawić wniosek przyznający tylko IX kategorię płacy, o czym się Zarząd dowiedział podczas dyskusji nad tą sprawą, że w tej wysokości wynagrodzenie ludzi z wybitnym kwalifikacjami naukowymi i zawodowymi, o czym mówią świadectwa wybitnych profesorów uniwersytetu — jest objawem lekceważenia ludzi wykształconych i szkodzi metodą odstraszenia ludzi nauki od instytucji, jaką jest Kasa Chorych.

Jednocześnie zmuszeni jesteśmy pod-

kreślić stanowisko grupy przemysłowców, która na jednym z poprzednich posiedzeń Zarządu w swoim oświadczeniu zarzuciła Zarządowi przyjmowanie pracowników rzekomo nieodpowiednich i niewykwalifikowanych. W danej sprawie, jak również w poprzedniej, przy której miała możliwość wykazania, iż dąży aby w Kasie Chorych pracowały siły naukowo wykształcone, swym stanowiskiem, dając wyraz w głosowaniu, łącznie z grupą Polskich Związków Zawodowych, uniemożliwiła przyznanie odpowiedniego wynagrodzenia do wykształcenia tym pracownikom i dowiodła, iż złożone przez siebie oświadczenie nie traktuje poważnie, lecz złożyła takowe tylko w celach demagogicznych.

Zgłaszając powyższe oświadczenie jako wyraz naszego protestu, domagamy się wynagrodzenia wymienionych pracowników, w tej mierze, w jakiej wynagradza się pracowników w Kasie Chorych, biorąc pod uwagę stopień wykształcenia i kwalifikacje zawodowe.

Oświadczenie nasze prosimy wciągnąć do protokołu.

Z życia Powszechnej Spółdzielni Spożywców.

Rozpoczęta w 1925 roku, połączeniem Związków Spółdzielni Spożywców, konsolidacja ruchu spółdzielczego w Polsce w dalszym ciągu utrwała się i pogłębia. Rezultat tej konsolidacji — to poważny wzrost majątku społecznego, rozbudowa własnych zakładów wytwórczych i coraz większe zaufanie mas pracujących do idei spółdzielczej. Na terenie Łodzi w tym samym okresie z połączenia „Roli”, „Wyzwolenia” i „Łodzianina” powstała Powszechna Spółdzielnia Spożywców, która skupiła 30,000 członków i jest największą Spółdzielnią w Polsce. Po okresie przejściowych niedomagań wynikłych z połączenia Spółdzielni, po okresie katastrofalnego bezrobocia w koń-

cu 1925 i początku 1926 roku, jak również i spadku złotego, Powszechna Spółdzielnia Spożywców wykazuje pomyslny i szybki rozwój. Oprócz 49 sklepów Spożywczych Spółdzielnia posiada 2 piekarnie, jedną mechaniczną drugą półmechaniczną palarnię kawy, rozlewnię octu, kuźnię, stolarnię i własny plac opałow. Rozwój spółdzielni widzimy przede wszystkim przez wzrost obrotów i podczas gdy w pierwszym kwartale roku ubiegłego obrót w sklepach nie sięgał miliona złotych, to w roku bieżącym wyniósł 1,569,000 złotych. Bilans za pierwszy kwartał roku bieżącego sporządzony na dz. 2 kwietnia 1927 przedstawia się następująco:

Stan czynny:		Stan bierny:	
Kasa	25,167.31	Udziały	98,477.34
Towary w sklepach i mag.	326,425.—	Fundusz Społeczny	92,794.07
" w piekarni	24,045.62	Wkłady Oszczędnościowe	56,709.38
" plac opał.	8,431.96	Dostawcy	79,827.76
Odbiorcy	14,890.87	Różni	13,363.63
Różni	88,628.77	Weksle	162,049.93
Nieruchomości	46,784.—	Rachunki Przechodnie	40,650.62
Reman. Zakł. Gospod.	4,500.54	Nadwyżka roku zesł.	56,040.17
Weksle	654	Czysta Nadwyżka za I kw.	35,969.39
Rach. Przechodnie	39,808.22		
Ruchomości	56,546.—		
	Zł. 635,882.29		Zł. 635,882.29

Bilans świadczy o dobrym stanie Spółdzielni i dla orientacji pozwolę sobie objaśnić niektóre pozycje. Na rach. różnych w stanie czynnym składają się następujące sumy: Udział w Związku Spółdz. Sp. Rz. P. zł. 44,017.14. Akcje Banku Polskiego zł. 800, Pożyczki Państwowe zł. 828.25. Nasz Sklep — udział zł. 308.75. Rob. Bank Spółdz. — udział zł. 50, braki sklepowych 26,198.05 i inne sumy 16,426.58. Na rach. różnych w stanie biernym składają się: kaucje sklepowych zł. 11,431.34 i inne 1,931.69. Nadwyżka z roku ubiegłego figuruje dlatego że 2 IV. nie było jeszcze uchwały Walnego Zebrania o podziale nadwyżki. Wkłady oszczędnościowe są stosunkowo małe — świadczy to o pauperyzacji szerokich mas pracujących które nie mają z czego oszczędzać.

Poza działalnością gospodarczą Spółdzielnia rozwija szeroką działalność społeczno-wychowawczą — na którą przede wszystkim składają się periodyczne zebrania dzielnicowe po sklepach połączone z referatami. Referaty te mające

za zadanie uświadomienie członków przekonują ich że Spółdzielnia to nie jest zwykły handel obliczony wyłącznie na zysk, lecz gospodarcza placówka klasy pracującej dążącej do przebudowy ustroju społecznego i że te sklepy, magazyny, wytwórnie, kasy i biura Spółdzielcze to zaczątek nowego lepszego ustroju.

W roku bieżącym Spółdzielnia wysłała 100 dzieci na kolonie letnie do Ustronia za Aleksandrowem, dzieci będą wysłane w dwóch partjach; oddzielnie 50 dziewczynek w lipcu i 50 chłopców w sierpniu. Na 31 lipca jest projektowana wycieczka dla członków Spółdzielni do Ustronia na uroczystość zamknięcia kolonij letnich dla dziewcząt, a przy końcu sierpnia także sama wycieczka w związku z zamknięciem kolonij letnich dla chłopców. Dzieci będą pod opieką dr. Zawadzkiej i tow. Szczawińskiej i otrzymają bezpłatnie całkowite utrzymanie. Przyjmuje się nadal zgłoszenia chłopców na sierpień — deklaracje dla zgłoszeń można otrzymywać u sklepowych. B. B.

O polepszenie doli pracowników państwowych.

Wzrastająca z dnia na dzień drożyzna, stawia wprost w tragicznym położeniu dziesiątki tysięcy pracowników państwowych i ich rodzin. Skrupowani w swej walce o poprawę bytu kolejarzy, pocztowcy i całego szeregu innych zakładów państwowych, coraz energiczniej domagają się podwyżki, lecz jak dotychczas, bezskutecznie. Wprawdzie wice-pramjer Bartel obiecał dać od 1 lipca r. b. 25 proc. podwyżki. Gdy jednak zbliżał się dzień spełnienia obietnicy, na które oczekiwali „głodomorzy”, wierząc, że obietnice przedstawiciela rządu będą napewno zrealizowane, p. Bartel wykombinował i sprytnie wyjaśnił, że z łaskawie obiecanych 25 proc. już w listopadzie otrzymali 10 proc., na 1 lipca r. b. otrzymają na poczet 8 proc., a pozostałe 7 proc.

otrzymają na zimę. Zrzędył miny pracowników państwowych, lecz w dalszym ciągu mieli nadzieję, że jednak coś niecoś dostaną na 1 lipca. I tu spotkał ich zawód, gdyż obietnica nowa p. Bartla, że rząd dba o poprawę bytu swych pracowników, lecz dotychczas nie „zdażono” rozpatrzyć się w projektowanych podwyżkach, że jednak podwyżka będzie przyznana, tylko rząd „zapomniał” dodać, od kiedy to będzie.

Klub parlamentarny P. P. S. uważając postulaty pracowników państwowych za słuszne, wniósł do Sejmu wniosek o niezwłoczne przyznanie 25 proc. podwyżki i będzie walczył o zrealizowanie tego słusznego postulatu.

W. S.

Bezczelny wyzysk widzewskich Konów.

Widzewska Manufaktura Bawełniana jest widownią ciągłych zatargów pomiędzy robotnikami a administracją fabryczną.

Wszyscy dobrze pamiętamy groźny zatarg w maju 1924 r. na tle niewypłacania zarobków robotnikom, który spowodował czteroniestęczne zamknięcie fabryki. Nie został jeszcze zlikwidowany zatarg z odlewnikami na tle podwyżki płac, a zachłanność widzewskich dorobkiewiczów wywołała nowy zatarg w oddziale tkalni.

„Władcy” Widz. Manuf. czując bezkarność za głodzenie i wyzyskiwanie robotników postanowili powiększyć jeszcze swoje zyski kosztem robotników.

Tkaczom pracującym na 4 szerokich krosnach oświadczone, że obecnie będą pracować na 6 takich krosnach. Równocześnie z powiększeniem ilości obsługiwanych krosien obniżono o 50 proc. płacę za jednostkę akordową.

Do strejku tkaczy pracujących na szerokich krosnach przylączyło się około tysiąca tkaczy, pracujących na 10 i 12 krosnach wązkich, którym obniżono również płacę, tak, że obecnie tkacze ci z wielkim wysiłkiem zarobić by mogli od zł. 15—25 tygodniowo. Do niedawna jeszcze w razie nie wyrobienia przez robotników stawki, ustalonej przez firmę, robotnicy otrzymywali bonifikację.

Obecnie to zostało skasowane i robotnicy po całotygodniowej pracy na 10 lub 12 krosnach opuszczają pracę z 15-25 zł.

Ten bezwstydnym zamach na siłę, zdrowie i kieszeń robotnika spotkał się z żywiołowym oporem ze strony robotników. Robotnicy solidarnie porzucili pracę i zwrócili się do Związku Klasowego o interwencję.

Związek zwrócił się do Inspektora Pracy o zwołanie konferencji, która też została wyznaczona na wtorek, dnia 28-go

ub. m. Przed konferencją Zarząd Widz. Manuf. zawiadomił Inspektora Pracy, że swego przedstawiciela nie przyśle. Wobec czego odbyto konferencję jednostronną, na której przedstawiciel Związku, tow. Danielewicz, wykazał beczelny wyzysk robotników, uprawiany przez „wielce zasłużonych” Konów w Widz. Manuf., oraz domagał się, aby firma, ze względu na zerwanie umowy najmu wydała robotnikom zaświadczenia do Funduszu Bezrobocia i wypłaciła należność za niewykorzystane urlopy. Inspektor Pracy III okr. p. Wojtkiewicz przyrzekł sprawę tę zbadać i możliwie najkorzystniej dla robotników załatwić.

Robotnicy Widz. Manuf. nie należą do Związków Zawodowych — robotników Widzewskiej Manufaktury trzeba było siłą zmuszać do strejku, niechajże robotnicy ci przekonają się, że ich „chlebodawcy” Konowie brak organizacji i solidarności robotniczej wykorzystują dla siebie.

Robotnicy widzewscy winni zawrócić z tej niebezpiecznej drogi póki jest jeszcze czas. Bo może przyjdzie taki moment, że tak zostaną pochwyteni w szpony nienasyconych kapitalistów, iż mowy nie będzie mogło być o wyrwaniu się z tego uścisku.

Póki czas robotnicy z Widz. Manuf. wzywamy was do szeregów organizacji zawodowych i do solidarnej walki o lepsze swoje jutro.

Władze rządowe winny baczeniejszą zwrócić uwagę na aroganckie stanowisko Zarządu Widz. Manuf., która lekceważyła sobie wprost w bezprzykładny sposób wszelkie zarządzenia jak i wezwania czynników rządowych.

Również należałoby zwrócić uwagę na zatrudnianie kobiet w nocnej pracy na oddziale przędzalni.

Czerwony Harcerz.

Dotychczasowy rozwój harcerstwa, choć opierał się w przeważającej swej części na dzieciach robotniczych, nie miał jednak takiego zrozumienia wśród rzeszy robotniczych — by móc wystąpić nierzawnie jako organizacja, o takiej barwie, przy której zbladłyby dotychczasowe białe porporce harcerstwa kierowanego przez burżuazję.

Dzisiaj mówimy wyraźnie „Czerwony Harcerz” — czerwony dla tego, że rodzice tych dzieci, stojąc w szeregach pod „Czerwonym Sztandarem”, pragną, by ich dzieci już od lat dziecińczych wychowywały się i hartowały dla walki o dobro, pokój i dobrobyt mas proletariackich.

Wychowanie fizyczne dzieci robotniczych oraz ich rozwój umysłowy oddane jest całkowicie burżuazji — która mimo głoszonych — w katechizmie harcerskim — hasła miłości bliźniego — wszczepia w dusze małych nienawiść do tego ideału — za który rodzice ich oddają młodość, miłość i życie.

Dlatego też musiał powstać robotniczy harcerz, który na swym sztandarze wypisał tak jak i jego rodzic — hasło miłości, równości i wolności. Dlatego też powstał „Czerwony harcerz” — by w duszę jego nie szczepiono nienawiści — lecz miłość, lecz szacunek przelotny — lecz miłość, lecz wiarę w dobro idei socjalistycznej.

Dla tego też Czerwony harcerz staje na stanowisku niesienia pomocy swej rodzinie stojącej do walki o lepszy byt — o poprawę losu najbliższych choćby przez to, że nie będzie nieświadomym łamistrakiem dla tego tylko, że mu to, jako konieczność wmałwia burżuazja.

Poczucie godności człowieczej, przygotowanie do życia zbiorowego, do współdziałania a nie współzawodnictwa, ukochanie piękna natury i duszy ludzkiej, rozwój fizyczny i moralny oto podstawa, na której rozwija się „Czerwone Harcerstwo”.

Proletariat otacza miłością swe pokolenie i dla tego otacza także miłością wszystko to, co do rozwoju fizycznego i duchowego tej młodzieży dąży.

Także też pieczę winniśmy otoczyć rozwijające się wśród naszych szeregów „Czerwone Harcerstwo”.

W nadchodzącą niedzielę, dnia 3 lipca r. b. od godz. 7 rano zorganizowana zostaje przez „Czerwone Harcerstwo” I-sza Majówka do lasów Łagiewnickich.

Program majówki przewiduje: o godz. 7 rano przy lokalu na ul. Juliusza 28 odegrana zostanie pobudka — poczem wyruszą gromady harcerskie w czwórkach przy rozwiniętych porporcach, z orkiestrą na czele i pieśnią na ustach,

ulicami — Juliusza, Nawrot, Piotrkowska do Bałuckiego Rynku a następnie Łagiewnicką do lasu Łagiewnickiego przy stawach — pozostawiając po za sobą placówki czerwonych harcerzy z porporcami — które do godz. 4 po południu informować będą o miejscu pobytu drużyn.

Zaś w samym lesie, przy rozpiętych namiotach rozwinięty zostanie program leśnej zabawy, z której czysty zysk przeznaczony jest na kolonie letnie Czerwonego Harcerza.

Rodziców — oraz wszystkich towarzyszy — prosimy o przybycie na miejsce wymarszu, lub samej zabawy, aby tem poprzeć godny cel.

Józef E.

Wpływy PPS. rosną na wsi

Dokonywane obecnie wybory do rad gminnych i na wójtów gmin, wykazują niezbicie, że wpływy PPS. nietylko koncentrują się po miastach, a rosną bardzo i na wsi, gdzie dotychczas niepodzielnie panowała reakcja i klerykalizm. Otrzymane wiadomości o wyborach gminnych z kilku miejscowości z różnych stron kraju, są tego najlepszym przykładem.

W gminie Duraczów, powiat Konecki lista PPS. zdobyła 7 mandatów — na 12. Wójtem został wybrany członek PPS. W gminie Ćmielów, pow. Kielecki lista PPS. otrzymała 8 mandatów na 12 i wójtem został wybrany pepesowiec.

W gminie Żułuski, pow. Płoński lista PPS. zdobyła 4 mandaty i stanowisko zastępcy wójta. Wyzwolenie otrzymało 8 mand. i stanowisko wójta.

W gminie Łazy, pow. Częstochowski PPS. otrzymała wszystkie 12 mandatów i stanowisko wójta.

W gminie Ninka w Zagłębiu Dąbrowskiem również otrzymała PPS. wszystkie mandaty. Wójtem został wybrany górnik tow. Karol Migdał.

To dopiero początek naszych sukcesów na wsi, gdyż wybory odbywają się w dalszym ciągu.

Wzajemna bójka enpeerowców na wiecu.

W sobotę ubiegłego tygodnia miał się odbyć w Zgierzu urządzenie przez N. P. R. wiecu przedwyborczy do Rady Miejskiej. Pierwszym mówcą burmistrzowi kol. Świerczowi jak również drugiemu mówcy posłowi kol. Waskiewiczowi zebrani na sali zwołeni N. P. R. prawnicy nie pozwolili wcale przemawiać. Rozpoczęta kłótnia następ-

nie zamieniła się w bójkę, w rezultacie czego, wkroczyła policja by bronić pokłóconych kolegów z N. P. R. — u i wiec rozwiązała. Bito się podobno na kije i noże. Są pobici i ranni, a wśród nich poseł Waskiewicz.

Enpeerowcy są przyzwyczajeni do walk bratobójczych.

Biały kruk.

Ksiądz, który mówi prawdę.

Jedną z ciekawych postaci Austrii współczesnej jest ksiądz dr. Ude, profesor teologii katolickiej na uniwersytecie w Grazu. Głosi on nawrót do czystej nauki Chrystusa i bez litości piętnuje ohyde kapitalistycznego ustroju. Ksiądz Ude zwalcza też rządzącą w Austrii partję „chrześcijańsko-społecznych”, na której czele stoi ksiądz prałat Seipel, gdyż partja ta oddała się na usługi kapitalistom.

Poglądy ks. Udego możemy poznać z mowy, jaką niedawno wygłosił w Wiedniu wobec nieprzejranych rzesz ludzkich. Oto, co mówił ksiądz Ude:

— Chrześcijaństwo nie jest własnością jednej partji, nauka Chrystusa jest dla wszystkich ludzi i jedna partja nie ma prawa brać dla siebie chrześcijaństwa w pacht.

Tu padł z tłumu okrzyk, skierowany przeciw żydom. Ksiądz Ude zawołał podniesionym głosem:

— Najpierw sami musimy siebie zreformować! Pogromy, palki nie uczynią nas lepszymi i nic nam też nie pomogą. Nie przybyłem tu, by głosić ślepa nienawiść, ale miłość i sprawiedliwość. Wszystko mi jedno, czy ktoś jest katolikiem, protestantem czy żydem — rzecz najważniejsza, czy wyznaje naukę miłości i sprawiedliwości. Wszystko jedno, czy kapitalistyczny wyzyskiwacz jest chrześcijaninem czy żydem — zwalczam go! Wyznanie jest mi zupełnie obojętne.

Chrystus nigdy nie zawiódł, zawiędli tylko ci, którzy zwą się chrześcijanami i szanbili imię Chrystusa. W Genewie przy zielonych stolikach nie znają Chrystusa!

Musi powstać jednolity front proletariatu. — Wśród proletariatusz znajduję się krzyż Chrystusowy. My, wszyscy proletariatusze, musimy powrócić do Chrystusa; musimy nanowo stać się chrześcijanami, ale chrześcijanami czynu, a nie chrześcijanami w słowach i palkach! Wszelkie posiadanie nakłada obowiązki. Klasy posiadające, kapitaliści, nie chcą jednak zrozumieć tej prawdy i stosować się do niej.

Tak mówi ksiądz Ude. Odważne to słowa, rzadkie w ustach księdza! Nic dziwnego, że ksiądz Ude ścigał na siebie nienawiść kapitalistów i ich chudeckich sługusów!

Obozy letnie Z. R. S. S.

Robotnicy — Sportowcy
obsyłajcie Obozy!

Zarząd Zw. Robotn. Stow. Sport., chcąc w możliwie jaknajkrótszym czasie wyszkolić największą ilość instruktorów sportowych, organizuje w lipcu i sierpniu r. b. letnie obozy sportowe, dostępne dla wszystkich robotników sportowców. Czas trwania Obozu dwa tygodnie. Obozów takich będzie 3 — każdy na 100 ludzi i dwie zmiany dwutygodniowe: w D. O. K. Nr. 1 (Warszawa i Województwa Wschodnie), w D. O. K. Nr. IV (Łódź i województwa zachodnie) oraz w D. O. K. Nr. V (Kraków, Zagłębie Węglowe, Lwów). Przejazd z miejsca zamieszkania danego kandydata do Obozu i z Obozu — darmo. Utrzymanie i mieszkanie w namiotach również darmo. Program zajęć sportowych z dodatkiem wykładów prowadzonych przez prelegentów ZRRS Komenda Obozu wojskowa. Instruktorzy Centralnej Szkoły Gimnastyki i Sportów z Poznania.

Początek Obozów: zmiany Nr. 1 od 25 lipca do 7 sierpnia, zmiany Nr. 2 od 6 sierpnia do 21 sierpnia.

Do Obozu należeć może każdy robotnik sportowiec po wydelegowaniu go przez Robotniczy Klub Sportowy, Organizację Młodzieży Tow. Uniw. Robotniczego i t. d. po zbadaniu przez lekarza i przebyciu próby sprawności w tejsze organizacji.

Wpisowe na Obozy, w wysokości 2 złotych (na koszty administracyjne) wnosić należy przy zgłaszaniu kandydatów do Sekretariatów Robotniczych Sporto-

wych Komitetów Okręgowych, według następującego planu:

1) Warszawska, Województwa: Wileńskie, Poleskie, Nowogródzkie i t. p. do Warszawy, Z. R. S. S. Aleje Jerozolimskie Nr. 6 m. 3 na imię tow. Kibańskiego (urzęduje codziennie 7 — 9 wiecz.)

2) Województwa: Łódź, Poznań, Pomorze — do tow. Malinowskiego sekretarza R. S. K. O. Łódź, Rokicińska Nr. 54.

3) Województwa: Kraków, Śląsk, Zagłębie, Lwów do tow. Stattera Kraków, ul. Batorego 5.

Towarzysze! Dzięki Obozom będziemy mieli 600 nowych instruktorów. Obsyłajcie Obozy letnie Z. R. S. S.

KRONIKA.

Zwycięzca oceanów w Polsce.

W bieżącym tygodniu, na zaproszenie rządu polskiego, odwiedził Polskę znany lotnik amerykański Clarenc Czamberlin, który ostatni zdobył rekord światowy, gdyż przeleciał na swym aeroplanie ocean z Ameryki przyfrunął na jeden dzień do Warszawy, razem ze swym współtowarzyszem podróży Lewinem. Lotnicy byli przyjmowani w Warszawie bardzo wyjątkowo i byli przyjęci przez Pana Prezydenta Mościckiego.

Ostrożnie ze zwiedzaniem kanałów

Mających zamiar zwiedzić kanały u wylotu ul. Kopernika za linią kolei kaliskiej przestrzegamy, że podobno na skutek Zarządzenia Wydziału Kanalizacji i Wodociągów będą narażeni na takie przyjemności, jak wychodzenie po wmurowanych hakach przez otwór na ul. Kopernika przy parku Poniatowskiego co pociąga za sobą nietylko ubrudzenie się ale i zniszczenie ubrania.

Szczególniej dla kobiet, które również podlegają temu nakazowi, ze względu na rodzaj noszonego ubrania, skrabanie się po hakach na wysokość do 12 mtr. nie należy, ani do przyjemnych, ani wygodnych.

Po wyjściu z kanału zwiedzający cały jest zwalany w błocie, gdyż dotyka się rękoma i całą osobą brudnych haków po których stapał jego poprzednik i wilgotnych obłożonych ścian wyjścia.

Taka przyjemność spotkała w niedzielę ub. d. 26. VI. r. b. wycieczkę Związku Prac. Kas Chorych.

Doroccy, pilnujący kanału, siłą chcieli zmusić część uczestników wycieczki, przeważnie kobiety, do skrabania się po hakach, pomimo, że daleko wygodniej jest wracać lewą stroną kanału, gdzie do wyjścia prowadzą dosyć wygodne schody.

Ustąpili dopiero pod presją groźnej postawy zbierających się tłumów przechodni, oburzonych rozporządzeniem Wydziału Kanalizacji.

Uczestnik.

Historji nie wolno fałszować.

„Profesor historii” p. L. Waskiewicz poseł N. P. R. w Nr. 26 „Pracy” z dn. 26. VI. r. b. w szkicu historycznym p. t. „N. P. R. w wyborach w Łodzi” popełnia cały szereg nieścisłości. Przytacza cyfry, które stara się przekonać o znikomych wpływach P. P. S. w latach po rewolucyjnych w r. 1907.

I dowodzi „kolega”, że po obliczeniu głosów wyborczych do carskiej Dumy okazało się, iż najwięcej głosów otrzymał N. Z. R. później S. D. a ostatnia najmniej P. P. S.

Udaje się czasami fałszować w historii pewne wypadki, ale to tylko wtedy, gdy brak jest prawdziwych dowodów, ale fałszować historję czasów z których jeszcze mamy ludzi żyjących to już jest trudniej.

Bo przecież wszystkim wiadomo jest, że ani P. P. S., ani później P. P. S. Frakcja Rewolucyjna mająca na swym sztandarze naczelnym żądanie „Nie podległa Polska Republika” nie mogła zniżyć się do brania udziału w operetkowych wyborach do carskiej dumy w których 200-stu tysięczna masa robotnicza wybierała aż 7 wyborców gdy inne kurje wybierały 80.

I w tym wypadku P. P. S., która ani na chwilę nie odstępowała od swego programu nie mogła uczestniczyć w akcji wyborczej tak jak to czynił NZR. ówczesny, który poparł endeckiego posła z m. Łodzi p. D. Rządą.

N. Z. R. musiał spłacić swój dług swej macierzy endecji i to jest prawdą kolego-pośle Waskiewicz...

Historji nie wolno fałszować. —

Wic.

Potrzebni chłopcy

do roznoszenia „Łodzianina“.

Zgłaszać się z dokumentami do „Łodzianina“ przy ul. Piotrkowskiej 83 codziennie od godz. 5 do 7 po poł.

O dach nad głową dla bezrobotnych.

Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej w Dąbrowie Górniczej na wniosek tow. Radka jednogłośnie uchwalono wypłacać zaopatrzenie w wysokości 100 zł. miesięcznie tow. Żurkowi, b. górnikowi kóp. „Kazimierz“, byłemu więźniowi politycznemu, weteranowi rewolucji 1905 r. do czasu, dopóki rząd nie zacznie wypłacać rent inwalidzkich według projektu rozpatrywanego przez Radę ministrów.

Na tem samem posiedzeniu udzielono magistratowi prawa rekwirowania wolnych mieszkań w celu przydzielenia ich bezrobotnym. Klub endecki zgłosił protest piśmienny, że się nie zgadza na takie rekwizycje wolnych mieszkań, bo to byłoby „naruszeniem cudzej własności“. Ławnik t. Radek i wiceprezydent tow. Cieplak dali należyty odpór, obalając argumenty radnych z prawicy i wykazując, że „święte prawo własności“ w dzisiejszych czasach nie jest już respektowane i szanowane nawet przez rządy burżuazyjne — a do tego zmusza rozwój życia społecznego. Uchwala o rekwizycji mieszkań zapadła większością głosów socjalistycznych.

Z ŻYCIA PARTJI.

Centralne Archiwum P. P. S. poszukuje następujących nr. nr. „Naprzodu“ Krakowskiego:

„Naprzód“ z roku 1919, nr. nr. od 1 do 75 włącznie.

„Naprzód“ z roku 1920. Nr. nr. 155, 156, 214, 215, 219, 228, 229, 246, 257, 277, 268, 300, 302, 303.

„Naprzód“ z roku 1921. Nr. nr. 8, 13, 47, 100, 147, 234.

„Naprzód“ z roku 1922. Nr. nr. 144, 251.

„Naprzód“ z roku 1923. Nr. nr. 22, 113, 134, 147, 149, 173, 178, 184, 186, 204, 205, 208, 213, od 232 do 250, 256, 257.

Towarzyszów, posiadających wymienione numery, prosimy o zawiadomienie Sekretariatu C. K. W. (Warecka 7), który bądź nabeździe według omówionej opłaty braki, bądź zaproponuje kolekcjonistom posiadane cenne dublety do wymiany.

Baczność Koziny.

W niedzielę, dnia 3 lipca r. b. o godzinie 10 rano punktualnie w klubie dzielnicowym odbędzie się ogólne zebranie — masówka — członków i sympatyków.

Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy. Stawcie się licznie.

Posiedzenie K. D. N.

Wobec tego, że w pierwszym terminie nie zebrała się dostateczna ilość osób, w poniedziałek, dnia 4-go lipca roku bież. o godz. 7 wiecz. punktualnie, odbędzie się posiedzenie Komisji Dochodów Niestalych.

Na porządku dziennym ważne sprawy. Obecność wszystkich członków K.D.N. delegowanych przez komitety dzielnicowe, obowiązkowa.

Dzielnica „Książki Młyn“.

Podaje się do wiadomości, że sekretarz i skarbnik mają dyżury w dzielnicy: w piątki od 18 do 20 godziny i w niedziele od 10 do 13 godziny.

Komunikat.

Komitet miejscowy PPS. w Ostrowcu stwierdza, że dotychczasowy członek Partji, Jan Szymański, przez niestosowanie się do uchwał miarodajnych ciał partyjnych (§ 1 p. c. Statutu), postawił się automatycznie poza nawias Partji.

Stwierdzając powyższe, Komitet miejscowy P. P. S. w Ostrowcu podaje do publicznej wiadomości, że nauczyciel

Jan Szymański z dniem 19 czerwca 1927 roku przestał być członkiem Partji.

Komitet Miejskowy PPS.
w Ostrowcu.

Ostrzeżenie.

Ostrowiecki Okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S., działając w porozumieniu z Centralnym Komitetem Wykonawczym, ostrzega wszystkie organizacje partyjne przed nauczycielem Janem Szymańskim, który w sposób nie liczący z godnością człowieka honoru, przywłaszczył sobie mandat radnego do Rady m. Ostrowca.

Zdrada, dokonana przez Szymańskiego, stawia go raz na zawsze poza nawias uczciwych ludzi.

Okręgowy Komitet PPS.

w Ostrowcu.

Wszystkie pisma partyjne proszone są o przedruk.

Wycieczki Zarządu Główn. T. U. R.

Zarząd Główny T. U. R. urządza w b. r. następujące wycieczki.

W Pieniny (Kraków, Nowy Targ, Krościenko, Szczawnica, Przełom Dunajca, Trzy Korony i inne) od 16 do 23 lipca. Koszty 50 zł. Prowadzi tow. senator St. Kopciński.

Do źródeł Wisły (Katowice, Królewska Huta, Cieszyn, Skoczów, Żywiec, Babia Góra i inne) od 18 do 25 lipca. Koszty 60 zł. Prowadzi tow. poseł Zygmunt Piotrowski i tow. Czesław Kossobudzki.

Nad morze (Bydgoszcz, Gdynia, Hel, Gdańsk, Sopoty, Oksywie i in.) od 1 do 8 sierpnia. Koszty 50 zł. Prowadzi tow. poseł Zygmunt Piotrowski.

W Tatry (od 13 do 21 sierpnia). Wycieczka dzieli się na dwie: trudniejsza wyruszy na Czeską stronę (Szczyt Łodowego), łatwiejsza zwiedzi Dolinę Kościeliską, Czarny Staw Gąsienicowy i in. Koszty 50 zł. Prowadzi tow. poseł Kazimierz Czapiński.

Pokucie (Lwów, Jaremcze, Worochta, Howerla, Zabie, Stanisławów, Przemyśl) od 22 do 30 sierpnia. Prowadzi tow. poseł Zygmunt Piotrowski.

Koszty wycieczek obejmują: przejazdy, noclegi, bilety wstępu (przy zwiedzaniu). Koszty dziennego utrzymania liczyć należy od 4 do 5 zł. dziennie od osoby.

Pracownia wykwiutnego obuwia
damskiego, męskiego i dzieciennego

Stanisława Wolaka

Andrzeja 11, wejście z ul. Wólczańskiej 55.

Zawiadania się Sz. klientelę, że wytwórnia obuwia p. l. „Łodzianin“ przeszła na moją własność i wykonywa jak dawniej z całą sumiennością wszelkie obstarunki i reperacje. Ceny konkurencyjne.
Dla tow. tow. ustępstwa i warunki dogodne.

Za gotówkę i na raty.

Pracownia wykwiutnego obuwia
damskiego, męskiego i dzieciennego

Bolesława Antonowicza

b. pracownik pierwszorzędny. firm w Warszawie i w Łodzi
Obecnie otworzył własną pracownię
w Łodzi, Przejazd ul. Nr. 24
Dla tow. tow. ustępstwo.

MIEJSKI KINEMATOGRAF OŚWIATOWY Wodny Rynek Nr. 44.

Do poniedziałku włącznie!
Dla dorosłych! Dla młodzieży!

Pat i Patachon

w 12-aktowej komedji p. t. „Zięciowie w opałach“

W niedzielę, dnia 17 lipca 1927 r. od godz. 8 rano do późnego wieczora odbędzie się w lesie Zgierskim, pierwszy przystanek za remizą tramwajową

DOROCZNA ZABAWA LEŚNA

urządzona staraniem Komisji Dochodów Niestalych na cele kulturalno-oświatowe

Doborowa orkiestra. Rozrywki. Bufet na miejscu obficie zaopatrzone. Ceny niskie. Wejście 1 złoty.

TEATR ŚWIETLNY

Dziś!

Najwybitniejszy film ubiegłego sezonu!

Dziś!

Walka 2-ch światów
WSCHODU i ZACHODU

Indyjska tancerka

W roli tytułowej
znana i uroczą artystka

Mania Tarczewa

i głośny odwórca głównej roli
w obrazie „Indyjski Grobowiec“

Bernard Götze

Nad program. Komedja w 2 aktach.

Dla Prenumer. „Łodzianina“. Kwit opłaconej prenumeraty za ostatni miesiąc uprawnia do nabycia 2-ch biletów ulgowych. Na 1-szy seans wszystkie miejsca 50 groszy. — 1 miejsce nie wyłączając niedziel i świąt 75 gr.

Ceny ogłoszeń: Miejscowe: Drobne: za wyraz 5 groszy (najmniej 50 groszy). Dla poszukujących pracy i o zagubionych dokumentach za wyraz 5 groszy. Zwyczajne: Za 1 milimetr jednołamowe 15 groszy (str. 8 łam.), komunikaty, nekrologi i w tekście przed kroniką po 35 groszy (strona 4-łamowa) Zamiejscowe o 50 procent i zagraniczne o 100 procent drożej.

Redaktor odpowiedzialny: Al. Nowakowski.

Druk J. K. Baranowskiego w Łodzi, Piotrkowska 109.

Wydawca: Łódzki O. K. R. P. P. S.